

PUBLICATION
MENSUELLE
CATALANE

Un número 1 F.
Subscripció anual
10 Frs.

Catalunya

República

Esquerra Social i Democràtica

40.000 MINAIRES ASTURIANS NEGUEN VALENTMENT ELS " 25 ANYS DE PAU"

Pasqui

PAU FALANGISTA

VINT-I-CINC ANYS que comencen amb el segrestament on ter-
ritori estranger (a França) de Lluís Companys, Joan
Peiró i Julià Zugazagoitia, afusellats com mi-
llers de ciutadans pel delictes d'ésser enemics poli-
tics.

VINT-I-CINC ANYS consagrats a l'escarni de tots els pre-
ceptes de la Carta dels Drets de l'Home.

VINT-I-CINC ANYS contra Catalunya i tot el que la carac-
teritza : la bandera, la llengua i la cultura.

VINT-I-CINC ANYS que permeten a 18 "nacional-sindicalis-
tas" d'aconsejar l'administració de 34.605 milions
de pessetes "burgeses".

VINT-I-CINC ANYS d'omnipotència militar, financera, poli-
ciaca i clerical.

VINT-I-CINC ANYS que l'administració municipal està a les
mans dels "nacionales" triats pels Governadors.

VINT-I-CINC ANYS de concursos docents i administratius
a l'opusdeista.

VINT-I-CINC ANYS d'I.N.I. sense cap control per a frenar
les follies, les inèpcies i els abusos.

VINT-I-CINC ANYS de sindicat "vertical" i S.E.U. contra
les reivindicacions obreres i estudiantils.

VINT-I-CINC ANYS d'exportació massiva d'obriers qualifi-
cats, peons i minyones.

VINT-I-CINC ANYS de premsa i xerrameca cretines.

Número 61 (Segona època) - MAIG DEL 1964 -

França.

LA PERSECUCIO FRANQUISTA I LA INDIFERENCIA DE L'EXILI

Una altra publicació catalana que desapareix a l'exili. Es tracta de "Pont Blau" que s'editava a Mèxic. No fa gaire temps que una altra publicació de la mateixa capital morí sota el pes de la fatalitat, una fatalitat que potser no és volguda pels exiliats, però que els deixa indiferents.

Un amic resident a França, informat perfectament del succeït a Mèxic, ens escriu : " la justificació de la desaparició donada en el darrer Editorial de "Pont Blau" és ben diferent de la veritat. Aquesta revista s'ha extingit pura i simplement per la indiferència que per totes les nostres coses mostren els catalans de les Amèriques, sobretot de bon nombre dels que han esdevingut rics . Hem d'abaixar el cap davant d'aquesta vergonya.

"Veu Catalana", el periòdic que el precedí en la mort, tampoc s'atreu a revelar els veritables motius i preferí justificar - la amb les necessitats derivades de la lluita clandestina. Però mal - grat la prometença de reaparèixer "més a prop de Catalunya" encara és hora que hàgim vist realitzat aquest propòsit.

Desapareixen doncs i únicament a Mèxic, dues publicacions de caràcter ben diferent, car si "Pont Blau" era una revista politico literària, més literària que no pas política, "Veu Catalana" estava únicament consagrada al combat polític i des d'aquella posició tan avançada que tan diuen que plau als "americans" nostrats. Els exiliats de Mèxic - com els d'arreu de l'estranger - no estan ni per la política ni per l'art ni per la literatura ni per la informació. Les publicacions pretensiosament "patriòtiques", més patriòtiques, pel que diuen, que les polítiques, coneixen l'adversitat que s'abat com una epidèmia sobre tots els fulls catalans.

La desaparició de "Pont Blau" ha causat un veritable desencís a França, almenys entre els elements que apreciaven el seu estil periodístic i que veien en ell l'única publicació catalana en el món que feia honor al bell exemple que sempre ha donat Catalunya a en aquesta activitat cultural. Privats els escriptors de l'interior de la llibertat per a prosseguir la tradició de "D'Aci i d'Allà", " Revista de Catalunya", " La Nova Revista", "La Paraula Cristiana", "La Revista", "L'Opinió", "Mirador", "Catalans!" etc. l'exili es podia vanter de l'exemple de continuïtat donat per "Pont Blau".

Van desapareixent físicament del nostre món una infinitat d'homes, els lluitadors polítics i els lluitadors intel·lectuals. La llista és corprenedora. Si res, però, no pot l'home contra la llei inexorable de la vida, no pot dir-se el mateix quant a l'obra que deixen i que hauriem de tenir l'obligació de continuar. Està comprovat que no som gaire dignes d'aquells exemples i no en som gens

LES DEFICIENCIES DE LA LLUITA ANTIFRANQUISTA

En l'Editorial de "tribuna" del mes de febrer d'enguany es denunciava la diversió que els temes econòmics facilitaven a no pocs joves de l'interior i s'hi proclamaava, així mateix, la primacia de l'ideologia en l'acció per la restauració de la llibertat i per la solució dels problemes que sorgiran immediatament d'assolida. Angel Bernal escriu des de Madrid a "Ibérica", de Nova York, un article molt substanciós, en el que sota el nostre mateix títol es planteja el problema comentat en el nostre ja referit Editorial.

L'articulista en qüestió reconeix que "una lluita política sense ideologia és caòtica i condueix a l'oportunisme". Però observa, així mateix, que una lluita política exclusivament ideològica és inútil "puix que no interessa els joves ni les masses". Per a ell, cal combatre amb les nostres ideologies, excloients del franquisme, però cada dia, orgànicament, preparant amb la nostra acció menys silenciosa i menys clandestina els moviments socials que acabaran per enderrocar el règim.

Es aquesta, certament, una tàctica que en el fons no contradiu la que proposava el nostre Editorial, encara que, per necessitat, concilia els elements que s'han de posar en joc en la nostra lluita antifranquista. Reproduïm a continuació els paràgrafs que s'hi refereixen, als quals fem precedir la constància de l'estat d'ànim que l'articulista d'"Ibérica" descobreix en alguns joves de l'interior.

"Cuando se habla de "lo que hay que hacer", especialmente entre los jóvenes, las grandes palabras tales como Derrocamiento, Revolución, Barricadas... suelen despertar un ánimo de colaboración entusiasta. ¿Qué joven antifranquista no quiere colaborar activamente en la Grande y Espectacular Caída del Régimen? Ninguno. El que más y el que menos tiene preparada para entonces su personal "arenga a las masas". En cambio, si a muchos de estos jóvenes entusiastas de los grandes hechos futuros se les pide que colaboren en una pequeña acción, pongamos por caso unas visitas, el reparto de unos papeles y, sobre todo, si se les pide que se integren en tal o cual organización política, su entusiasmo se derrumba, se escabullen, pálidecen y, en su inmensa mayoría, se niegan. Ellos quieren Tomar el Poder, pero no dedicarse a "cuestiones secundarias".

"...?Por qué el antifranquismo no ha constituido hasta ahora ni parece que vaya a constituir en un futuro próximo una plataforma de acción (parcial) común? Esta es sin duda la respuesta más grave que la oposición ha de dar a sus propias deficiencias. ¿Por qué predominan las consignas de debate "ideológico" mutuo y respecto al régimen, sobre las consignas prácticas, cuando éstas son las que con

La persecució franquista i ...

sobretot els que visquant a l'exili disposem de possibilitats per a honorar aquell digníssim heretatge. La "Catalunya eterna" sobre la qual tan ens plau de gronxar les nostres il·lusions va resultar una excusa per a dissimular la nostra indiferència.

El balanç d'aquest darrer quart de segle d'exili es tanca amb un dèficit esparverador. La premsa exiliada ha quedat reduïda a la més mínima proporció : quatre o cinc publicacions a França - idies amb eclipsis perllongats - , "Ressorgiment" de Buenos Aires, "Vida Catalana" a Montpeller i uns quants butlletins de Casals esbargits per les Amèriques. Es tot el que queda d'aquella esponerosa florida de periòdics i revistes, de la qual tant podiem vanter -nos els exiliats en la primera dècada del nostre allunyament de casa.

Tots els exiliats treiem la caixa dels trons per a denunciar davant del món el "genocida franquista" contra la nostra cultura. No serem pas nosaltres els que negarem els estralls de la persecució falangista; però quina culpa podriem donar a l'actual règim espanyol per la progressiva i ininterrompuda desaparició de la premsa catalana a l'exili? Cada vegada que ens referim a aquella persecució hauriem de sentir-nos el cor culpable pensant en el nostre comportament. Car és la culpa absolutament dels exiliats si la premsa en català està en vies d'una total extinció a l'estranger. Pel que es veu, els catalans podem passar-nos de l'obligació, ad-huc de la sentimental, que ens hauria d'imposar l'incivil comportament franquista contra la nostra llengua.

Els exiliats limitem els nostres deures a l'assistència anual als banquets del 14 d'abril i a aplaudir els discursos flamejants de l'11 de Setembre. Una vegada acabat el Te Deum per la "República Catalana" i passat el darrer gra de rosari pel descans de les "víctimes de la Ciutadella", hom se'n torna a casa, el cor esponjat i la consciència tranquil·la, ben proveïts de reserves patriòtiques per a poder resistir fins l'any següent. I a complerts aquests deures, qui podria tenir la impertinència d'invocar als catalans la vida pobríssima en què es debat tota la premsa catalana a l'estranger? I amb tot, els editors persisteixen denunciant, informant i fent estat de l'amor que tots els catalans tenim per a la nostra Pàtria.

Heus ací la consternadora conclusió que es pot treure de tot el que queda dit : entre Franco a l'interior i nosaltres a l'exili obtindrem que, dintre de poc temps, no quedi cap publicació escrita en català "sota la capa del sol".

J. Sauret.

EL PARE ABAT DE MONTSERRAT S'HA VIST OBLIGAT
A RENUNCIAR LA PRESIDENCIA DELS JOCS FLORALS
QUE ES CELEBRARAN ENGUANY A PERPINYA.

Les deficiències de la lluita...

verdadera urgencia están haciendo falta? La permeabilidad de las masas a las ideas es, actualmente, escasa. Y nos parece ilógico después de 25 años de profilaxis (por crítica de las ideologías ajenas y saturación de las propias) efectuada por el régimen. Entonces ¿ por qué se reincide continuamente en la propaganda de carácter ideológico, si se sabe que hoy por hoy es de efectos prácticos muy limitados? El alza económica y los años y años de una postguerra en la que todas y cada una de las ideologías combatientes en el lado republicano tuvieron su símbolo de derrota, han contribuido a ello. Es triste decirlo, pero es así. El pueblo español es actualmente - lo que no quiere decir que en un futuro más o menos lejano no deje de serlo - refractario a los planteamientos meramente doctrinales de sus problemas políticos. No podemos ni debemos, por tanto, insistir demasiado en ellos.

" En la actualidad, una lucha política sin ideología es caótica y conduce al oportunismo. Pero una lucha política exclusivamente ideológica es inútil. La maduración de la situación objetiva española se demuestra precisamente en esto: en que el político realista no necesita refugiarse ni en meras ideologías ni en escuetos datos empíricos. El equilibrio de ambos elementos es indispensable y su eficacia es tanto mayor cuanto más rigurosa es su mediación y ensambladura dialéctica.

I l'articulista acaba amb aquesta síntesi : " Por esta razón las bases de una acción real de la oposición en la vida social española hay que buscarlas en esta mediación dialéctica ausente de nuestras plataformas prácticas de lucha : combatir con nuestras ideologías excluyentes del franquismo, pero diariamente, orgánicamente, preparando nuestra acción cada día menos silenciosa y menos clandestina los movimientos sociales que acabarán con el régimen."

("Ibérica", Nova York)

Angel BERNAL

Manifestacions polítiques. - El "Casal de Catalunya" de París celebrà la commemoració de la República catalana amb un àpat de germanor que tingué lloc el dia 25 d'abril. - El mateix dia tingué lloc un gran miting commemoratiu de la proclamació de la República, en el qual prengueren part : Macrino Suárez, el nostre amic Josep Sans, Ramon Alvarez, Arsenio Jimeno, Manuel de Irujo i José Maldonado. La gran sala de "Force Ouvrière" estigué plena a vessar. - Els amics d'Esquerra Republicana de Catalunya organitzaren el dia 26 un vermouth de germanor amb motiu del mateix aniversari. - El dia 29 tingué lloc un banquet d'homenatge al General Emilio Herrera, ministre del Govern republicà exiliat, amb motiu del seu 85 aniversari. Organitzat per "Les Amitiés Méditerranéennes", foren nombrosos els republicans que testimoniejaren llur simpatia al Sr. Herrera. - El dia 6 de maig tingué lloc al "Palais des Sports" de París una Conferència pública organitzada per la "Conférence d'Europe Occidentale pour l'Espagne". Hi assistí un públic nombrosíssim.

tribuna - 5

Carta de Mèxic.

"TOT PER ESPANYA; RES PER FRANCO", declara el candidat a la Presidència de Mèxic en una conferència de premsa celebrada a "Ambassadeurs".

Mèxic, abril (Corresponsal).- El candidat a la Presidència de la República de Mèxic, Llicenciat Gustavo Diaz Ordaz, celebrà una conferència de premsa a la qual assistiren corresponsals de 14 països. Exposà al curs de la mateixa el seu projecte de política exterior mexicana per als propers sis anys, en el cas que sigui elegit pel poble el dia 5 de juliol vinent.

Un corresponsal li preguntà si estava en el seu propòsit restablir les relacions diplomàtiques amb Espanya, a la qual preguntà a fou respost el següent :

" Mèxic es comprometé a trencar les seves relacions amb el govern de Franco, les quals, per cert, no les tenia amb molts altres països. A molts altres països, després, se'ls oblidà el compromís i restabliren les relacions amb Franco. Mèxic no ha oblidat el seu compromís; però no és això el més important : el més important és que fou evident que el govern de Franco naixés per la intervenció o descarada dels països nazi-feixistes, i Mèxic considera que no pot establir relacions diplomàtiques amb un règim que naixé de la intervenció estrangera puix que sosté i ha sostingut el principi de la no-intervenció; en canvi, vostés poden veure com són de fàcils, amistoses, cordials i fins fecundes les relacions culturals, mercantils i personals entre el poble mexicà i el poble espanyol."

La resposta fou, doncs, neta i sense cap equivoc que es prestà a tergiversacions. Els corresponsals trameteren les informacions recollides en la conferència a totes les xarxes internacionals, les quals destacaren amb vistents titulars.

Convençuts que els nostres lectors n'hauran goig, ens plau indicar que la conferència en qüestió tingué lloc al restaurant "Ambassadeurs" del nostre estimat connacional Dalmau Costa. Que aquest fidel català ha reeixit plenament en les seves activitats industrials en dona prova el fet que el seu establiment és escollit per als actes de gran relleu en la vida mexicana. Fou "Ambassadeurs" el que tingué cura del lloc ofert per l'Ambaixada de França amb motiu de la recent visita del General de Gaulle en aquella república.

Tanquem aquesta carta amb la trista notícia de la mort de LL. Prunés, ex-Comissari de la Generalitat a Tarragona, del Dr. Armendarès, diputat al Parlament de Catalunya i del fill d'A. Oliva, ex-Comissari d'O.P. a Girona. - T.

Lletrat i lleis falsos.

L'advocat que defensà Grimaude mana l'anul·lació de la sentència que el portà a la mort perquè el magistrat ponent que, de fet, la determinà NO HA CURSAT EL DRET EN CAP UNIVERSITAT. Fou adscrit a la magistratura per simples "mèrits de guerra". Això no li ha impedit de prodigar penes de mort tranquil·lament sense que ningú en fes cas.

Fa bé l'advocat de Grimaude en denunciar el fals lletrat, amb la qual cosa es posa de manifest la manca de garanties processals en el règim franquista. Però la sentència no deixaria d'ésser igualment il·legal pel sol fet que aquell "jutge" i tot el tribunal fossin lletrats o una llei els en hagués declarat. Uns homes, per més victoriosos que siguin no poden convertir en LLEI uns motius de venjança política sense trasbalsar els principis universals del dret. És la pròpia LLEI que és falsa a Espanya.

Minyones i turistes.

Llegim a "Els Echos", de París, que la simpatia dels espanyols fa oblidar el mal estat de les carreteres i els carrers de les vil·les. "A risc de trencar llurs automòbils, més d'onze milions de turistes anaren a Espanya en 1963". Els turistes representen el 30 per cent de la balança de pagaments exteriors o sigui pràcticament el total de les exportacions espanyoles.

"Una altra font per a Espanya, de la mateixa naturalesa que el turisme, prové de les transferèn-

cies de la mà d'obra a l'estranger. Tots els que coneixen els mals de cap produïts per les exigències DOMESTIQUES de la vida parisenca no es donen compte que el volum d'aquestes transferències representa 350 milions de dòlars per a Espanya."

Toros i minyones, heus ací el gran diptic que nutreix aquell a Espanya que es volia donar per complert a Déu i no a la matèria.

La cançó imprevista.

Els telespectadors del Gran Remi de la Cançó 1964, discernint recentment a Copenhague, queden sorpresos per la interrupció de l'emissió. Els diaris de l'endemà els aclariren el succeït: un dibuixant dinamarquès havia fet interrupció davant les càmeres amb un rètol que deia "BOI - COTEU A FRANCO I A SALAZAR".

La llàstima fou que l'audaç antifeixista se situà en un lloc que impossibilitava la presa de la seva simpàtica vista, al·tra·ment 50 milions de persones haurien tingut coneixement que encara continuen dos dictadors en aquest Occident civilitzat. Els diaris, però, s'encarregaren l'endemà d'esbombar la notícia.

La solució de la dinamita.

El vencedor provisional d'un Estat asiàtic ha ordenat als vençuts, també provisionals, que han d'entregar-li mil armes de foc i feia saber per altra part que es destruiria totalment el barri on s'havien amagat els enemics del règim perquè no els fos possible tornar a començar. Aquests han hagut d'adquirir les armes. Si els vencedors de demà imiten els d'avui aviat no quedarà cap vila sencera.

informacions...informacions...informacions...informacions...inform

HA MORT RAFAEL PATXOT

Ens arriba, molt tard, la trista notícia de la mort de l'insigne patriota català Rafael Patxot, el qual visquia exiliat a Suïssa. Aquest gran nom català està lligat a totes les empreses patriòtiques que de la Renaixença ençà feren donar un pas geganti als ideals nacionalistes de la nostra terra. Per la seva obra científica i literària, Rafael Patxot s'ha situat en els primers rengles de la intel·lectualitat catalana. Gràcies al seu mecenatge han estat possibles fundacions i institucions cabdals, entre les quals figuren: Fundació Rabell, Montserrat Patxot Rabell, Maria Patxot Rabell, Orfeó Català, Biblioteca de Catalunya, Acadèmiade Bones Lletres, Institut d'Estudis Catalans, etc. Diguem, finalment, que havia contribuït molt especialment a les recents edicions de les biografies populars del Patronat pro Cultura Catalana Popular a l'exili. TRIBUNA s'associa al dol que la desaparició de Rafael Patxot ha manifestat el poble de Catalunya.

- - -

EL PRIMER DE MAIG A EUZKADI. - Milers de treballadors honoren la crida que els fou llençada per l'Aliança Sindical d'Euzkadi amb motiu de la diada del 1er. de Maig. En el manifest en què s'anunciava el propòsit de manifestar s'hi llegeix: "... el ferm propòsit de lluitar fins a la consecució de la llibertat sindical, ensems que es demana a les organitzacions sindicals internacionals i moviments democràtics que se solidaritzin amb aquest acte." Desde les 12 del matí fins a les dues de la tarda desfilaren els treballadors pels principals carrers de Bilbao i se xifra en uns sis mil el nombre de manifestants. Malgrat les precaucions policiaques, sovintejaren els crits de "Llibertat", "Llibertat Sindical", "Visca la classe obrera" i "Visca la vaga". La policia intervingué amb la brutalitat que li és acostumada i féu innombrables detencions.

ELS METGES CATALANS EMIGRATS - Es el titol d'un interessant opuscle que acaba d'editar a Mèxic el Dr. Antoni Peyri. Conté llista dels metges exiliats (121) i un index de llurs obres i activitats.

AMICS : AJUDEU tribuna.

Els vostres mandats han d'ésser adreçats a l'Administració

Joseph FALGUERA

C.C.P. Paris 17.370-01

5, rue Marcel-Sembat - HOUILLES (S&O)

Informacions...

LA JERARQUIA ECLESIASTICA ESTA INQUIETA. - José Antonio Novais comenta des del "Monde" l'actual preocupació que causa a l'església espanyola l'obrerisme de les joventuts catòliques. El ministre de la "liberalización", Fraga Iribarne, ha fet saber als bisbes que els periòdics catòlics, especialment "Juventud Obrera", s'hauran de sotmetre a la censura civil atès que la major part dels articles que s'hi publiquen són, al seu entendre, més polítics que no pas catequístics. La pretensió de Fraga ha estat discutida en una reunió de bisbes, la majoria dels quals s'han negat a complaure els designis censuraires del ministre perquè aquesta sotmissió a l'autoritat civil causaria un gran descontent entre les joventuts catòliques. Les mateixes jerarquies es troben abocades al delicadíssim problema de fer causa comú amb els activistes obrers o de fer front al costat del Govern.

DIONISIO RIDRUEJO A MADRID. - Immediatament d'arribat a Madrid, Dionisio Ridruejo ha estat detingut per la policia i empresonat. Processat per activitats "il·legals", li ha estat acordada la llibertat provisional. En arribar a Paris la noticia de la seva detenció, el Comité Executiu del "Congrés pour la Liberté de la Culture" envià un telegrama de protesta al ministre espanyol de Justícia, en el qual es llegeix : " el Congrés expressa la seva emoció i la convicció que les persecucions contra Ridruejo i el manteniment de la seva detenció tindran profundes repercussions en l'opinió pública europea."

LA MORT "GAZIEL". - Notícies procedents de Barcelona anuncien la mort d'Agustí Calvet, el qual s'havia popularitzat a "La Vanguardia" amb el pseudònim de "Gaziel". L'exili del Director del diari barceloní no agradà al comte de Godó i en 1939 es produí el conflicte entre ells dos. En els darrers anys de la seva vida "Gaziel" s'havia produït en català. El seu enterrament constituí una manifestació de simpatia al vell escriptor i foren nombroses les personalitats catalanes que acompanyaren al cementiri la seva despulla. En el cementiri celebrà una missa per l'ànima del difunt Mossen J. Tarré, de l'Institut Catòlic de Paris.

Informacions...

ELS MINAIRES ASTURIANS PERSISTEIXEN EN ELS SEUS DRETS. - No pas
sa dia que la premsa internacional no hagi de parlar de l'ac-
ció reivindicativa dels obrers d'Astúries. El Govern pretèn que
aquells vaguistes obeeixen a mots d'ordre de l'estranger, la qual
excusa de mal pagador no podrà escamotejar la justícia que defen-
sen els minaires. El corresponsal del "Figaro" es complau a parlar
de les consignes, però no pot negar que el moviment s'amplifica a
Astúries i s'estén a altres llocs d'Espanya. "¿Ens trobem - escriu
J. Guillemé-Brulon - davant la gran ofensiva dels sindicats clandes-
tins anunciada des de fa temps? De totes maneres s'ha de convenir
que a Astúries els siderúrgics s'han unit als minaires que fan va-
ga a Mieres i a Duro Falguera. A l'altre cap d'Espanya, desenes de
milers d'obers del camp han declarat la vaga tant a Andalusia com
a Extremadura. Finalment, segons informacions dignes de fe, uns al-
tres moviments estan a punt d'esclatar al País Basc on una certa
efervescència es nota després de les manifestacions antigovernamentals
de Bilbao i Sant Sebastia del Ier. de maig."

- El "Comité d'Aide à la Résistance Espagnole", creat recentment, pu-
blica un interessant "Bulletin d'Information", el qual recomana m
a tots els exiliats. Cal però ajudar aquesta acció enviant dona-
tius a : Mme. Colette AUDRY .C.C.P. Paris 18.654-23. 20, rue du Rane-
lagh -Paris 16e.

- El Consell Federal Espanyol del Moviment Europeu ha estat invi-
tat a participar a la taula rodona del col.loqui Mediterrani que es
celebrarà el 24 de juny a Florència sota la presidència de l'alcal-
de demòcrata cristià d'aquella ciutat italiana.

- Lord Bertrand Russell, Premi Nobel de la pau, anuncia la creació
de la "Fundació atlàntica per la Pau", en el patronat de la qual
figuren Mestre Pau Casals; Max Born, Premi Nobel; la reina Elisa-
beth de Bèlgica; M. Nehru i Linus Pauling, Premi Nobel. Es confia en
la resposta favorable de Sartre, Bourdet i F. Mauriac.

Ultima hora

HA MORT JULIA GUAL

En el moment de tancar aquesta edició ens arriba la desoladora
notícia de la mort de Julia Gual. En travessar un carrer de Per-
pinyà un automòbil el ferí greument. Traslladat a Toulouse, el nos-
tre amic hi sucumbia poc després. Tant "L'Indépendant" de Perpi-
nyà com "La Dépêche" de Toulouse han donat compte de la seva mort
en elogiosos articles destacant la personalitat del difunt. La Se-
cretaria General de l'Esquerra ha enviat un fraternal pésam a la vi-
dua i fills d'en Gual al qual testimoni de simpatia hi afegim el
de TRIBUNA. En la vinent edició homenatjarem l'amic desaparegut.
- El Govern italià ha fet saber als sis ministres del Mercat Co-
mú que l'admissió d'Espanya és impossible per raons polítiques.

tribuna - 10

" PARTI SANS LAISSER D'ADRESSE "

No mancava al bar ningú de la colla aquell diumenge d'abril com memoratiu d'un altre aniversari, a l'exili, de la nostra República. Més ben dit, hi érem tots de bona hora menys el meu cunyat, el Barberet, autor de l'enrenou provocat per aquella carta "amb sobre obert" que ja coneixeu per haver-la reproduït. Fins havia fet cap el Professor puix que des de feia una setmana havia estat alliberrat dels seus deures "professionals" per la patrona del clos "Bon rêve". Aquesta, coneixedora ja suficientment de l'idioma espanyol, s'ha decidit per l'amistat d'un jove búlgar que li ensenya a llegir "La Pravda".

I en el ple dels records republicans estàvem quan el meu cunyat féu la seva entrada napoleònica al bar. Baixat de París per aplanar cara, la seva aparició causà un "suspense" de full d'impostos. Salutà les companyes i després d'haver projectat el seu esguard en ventall sobre l'enemic, que érem tots nosaltres, es llençà a la lluita amb la vistent intenció d'aprofitar-se de l'aventatge que donà l'atac.

- Sapiguen, companys que m'escolteu - engaltà sense ni donar-nos el bon dia - que la meva carta "amb sobre obert" fou prèviament sotmesa a la crítica esmolada d'un partidari de la IV i Mitja Internacional, el qual em digué que "el més repatani revolucionari de la seva colla no trobaria cap objecció a fer al text de la carta".

Aquesta entrada en matèria tallà de repente un bon 80 % d'alè a tota la penya. Vaig notar, però, que el Professor se sentia pessigollat per un impacto de bona jeia. Li havia quedat del seu ex-trotz kisme la nostàlgia per les Internacionals, sobretot les que empenyen cap a la dotzena.

- I pel que es refereix als detalls - continuà el meu cunyat - que potser vos hauran semblat sospitosos, permeteu que declari que tots responen a la veritat, són tan positius, com dirien els comunistes, com els articles de la Carta dels Drets de l'Home.

Tot i l'aplom amb què s'expressava en Quimet confesso que jo no les tenia totes. Els meus dubtes augmentaren així que l'Alcalde, expert en desentranyar les situacions difícils, li etziva una pregunta d'allò més innocent, però que espetegà a la meva oïda :

- Ningú no dubta de la teva sinceritat, Quimet. Jo només sento curiositat per un petit detall, oh, un galet sense importància! Digues, noi, quants anys tenies durant la guerra del Rif en què feies de "capità"?

I el meu cunyat, sense torbar-se i com aquell que camina amb un lliri a la mà pel mig d'una "autoroute", contestà : "Mal comptats, en devia tenir una desena..."

Des del meu angle...

Un cucurutxo de Cap Canaveral que s'hagués plantat a la impen-sada damunt la nostra taula no hauria produït un terrabastall com el que féu la resposta del meu cunyat a la pregunta de l'Alcalde. Tothom cridava a l'hora, ningú no volia fer cua per parlar. Allò semblava un cor d'ametralladores : " A 10 anys capità!!!". L'Alcalde es desentengué des d'aleshores de l'assumpte; el cenetista reclamava un "saliendo al paso" per deixar les coses en clar; l'Antimilitarista parlava de portar el falsari davant del Tribunal de La Haia, mentre el Professor es preguntava pels seus dintres si no havia obrat massa lleugerament acordant el seu "préjugé favorable" a una persona sense principis.

- No us càpiga cap dubte que quedareu servits i ben servits , digué el meu cunyat per tal de tranquil·litzar-nos. Anoteu, si us plau, el que vaig a exposar-vos : En plena guerra del Marroc, el General, he dit GENERAL, de l'Ordre religiosa del col·legi on jo estudiava, manà al nostre Director que organitzés un "Batallón Infantil" que "exaltara el patriotismo nacional y aportara su apoyo a la acción gloriosa de nuestro Ejército contra Abd-el-Krim". I és així, amics, com jo vaig esdevenir SOLDAT. Doncs, puc dir que havia estat mobilitzat per l'Alt Comanament... del nostre "Padre General". Es no menys cert igualment que vaig ascendir a capità per les baixes sofertes per la meua Companyia. En efecte, en acabar-se el curs escolar, la gairebé totalitat dels condeixebles que havien fet d'Estat Major abandonaren el col·legi per a entrar a la Universitat, i els que com jo érem caporals ascendirem de repente a capitans per cobrir les vacants, les baixes, vaja!

Ja us dic jo que s'ha d'ésser un esquiroi per atrapar el meu simpàtic cunyat. De tota la colla de reacis només quedava l'Antimilitarista dempeus en aquella ofensiva desinflada i digué :

- Acceptem que has fabricat una "rigolade" amb uns enginyosos pretextes;?però i aquella història dels teus estudis a l'Acadèmia de Toledo?

- Jo no he dit mai una tal cosa! Jo només he escrit que les meves estrelles i l'espasi procedien, procedien, de Toledo. La qual cosa és ben certa puix que vaig heretar aquells artefactes bèl·lics d'un cosí germà, que ell si havia estat "cadete" a les vores del Tajo.

Però l'Antimilitarista no es volia donar i acusà el meu cunyat d'haver servit d'una manera o altra en l'Exèrcit borbònic. El cenetista, que volia passar com diríem a l'Ordre del dia, sortí de pollaguera i esclatà :

- No voldràs pas condemnar la innocència d'un infant que únicament fou la víctima de l'oscurantismo clerical!

I en Quimet, amb la victòria a la butxaca, provocà la "détente" general eixorivint-nos amb el record d'una estampa ben virolada del seu "Batallón Infantil" :

Des del meu angle...

- Cada tarda feia cap al nostre col·legi un capità de debò de la "Zona de Reclutamiento". Era alt, tiesso i disposava d'una veu assegurada per a fer-se obeir. Si haguéssiu vist, amics, les nostres companyies "evolucionant" així que davant el perill s'ordenava el "formar el cuadro"! Podeu estar segurs que tot i els nostres fusells de fusta els moros s'hi haurien mirat abans de llençar-se contra el tou de carn tendra i valenta que féiem al mig del pati del convent. Aquest número numanti i la nostra gallarda presència a les misses, amb banda de cornetes i tot!, causaven l'admiració de tots els pobles que visitàvem. Les recaptcs per als "soldaditos" que lluitaven contra els sarraïns partidaris d'una llesca de lluna feien goig de debò. El mal, però, és que hi havia una taca negra al bell mig d'aquella nostra epopeia: el mal exemple que ens oferia la vida privada del nostre capità de debò. No pagava l'adroguer ni el cafeter i feia les tral·lares de la matinada assajant a la "Casa del Pueblo" les "zarzuelas" més picantes. Però no era això encara el pitjor! En anar-se'n a dormir, fos per culpa d'aquella electricitat que cremava com un misto o per les espirals que el "Jerez" li feien al cervell, el cas és que l'home s'acostumava a equivocar d'alcova i en lloc de caure al llit de la seva dona, un xic revellida i plena de carns, es trobava al costat de la seva filla, una rosseta estilada amb cara de cromo... Això és almenys el que deien les males i honrades llengües. Però la fama és la fama, tota l'oficialitat infantil copiàvem, per disciplina militar, tots els seus gestos i influenciats per la seva "hombria" acanàvem amb una mirada de foc l'orient i l'occident de totes les noies dels pobles on anàvem d'operacions. Ja us dic jo que prometiem de no haver-se interromput la guerra escolar que féiem a més moros hi hagués hagut.

- Tot el que vulgueu - encara s'atreveix a replicar l'Antimilitarista, més pesat que una Resolució marxista-leninista - però on qui met ha donat al Dictador de casa nostra l'alegria de rebre carta d'un refugiat polític i això sí que no és de "recibo".

- Ei amb això tens sort, noi, puix que la carta m'ha estat tornada. Aquí la teniu, amb un segell de "Correos" de Madrid on se'm diu: "Resulta de indagaciones hechas en Conventos y Cuarteles que ese Imperio del Hacia Dios que roza en el sobre se declaró en quiebra, desapareciendo sin dejar señas."

L'acudit madrileny fou rebut amb una rialla republicana que feia volar unes quatre barres d'allò més joioses. El meu cunyat, el veritable heroi de la jornada, se senti l'ànima d'un gentleman i oferí una "tournée" general i commemorativa a tots els companys, el qual gest ens emocionà de debò, per inacostumat.

Records als companys i a les companyes.

IGNASI.

Le Directeur : Josep SANS

tribuna - 13

UAB
Biblioteca de Comunicació
i Hemeroteca General
CEDOC